

Guía Docente

Datos Identificativos				
Asignatura (*)	Lingüística aplicada	Código	2020/21 613836003	
Titulación	Mestrado Universitario en Lingüística Aplicada (2013)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Morales Lopez, Esperanza	Correo electrónico	e.morales.lopez@udc.es	
Profesorado	Mascato Rey, Rosario	Correo electrónico	rosario.mascato@udc.es	
	Morales Lopez, Esperanza		e.morales.lopez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Afianzar o coñecemento dos conceptos e metodoloxías asociados ás distintas ramas da lingüística aplicada.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se prevé alterar os contidos inicialmente previstos. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen -Actividades iniciais-Lecturas-Sesión maxistral-Traballo tutelado-Seminarios *Metodoloxías docentes que se modifican As horas presenciais das sesións expositivas serán substituídas por sesións vía Teams (en modo síncrono ou asíncrono) acordadas previamente co alumnado en función das súas condicións (técnicas ou persoais). 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico. Moodle. Teams (por vía síncrona ou asíncrona). 4. Modificacións na avaliación Deixan de ser pertinentes as puntuacións referidas ás sesións maxistras e ás actividades iniciais e depositase na elaboración do traballo tutelado o total da cualificación final. Esta metodoloxía asenta na elaboración dun traballo de contido lingüístico, consensuado co profesor ou coa profesora preferencialmente no inicio do cuadrimestre. Cada estudante ten de desenvolver un tema concreto, igualmente consensuado coa persoa responsábel da docencia. O traballo require seguimento por parte desta (orientación, recomendacións na bibliografía etc.). Valorizaranse os resultados obtidos, a clareza expositiva, a calidade da lingua e a capacidade de chegar a conclusións propias. *Observacións de avaliación: Mantéñense, no xeral, as mesmas directrices que as que figuran na Guía docente. Con todo, a data de entrega do traballo tutelado amplíase até coincidir coa data oficial do exame, aprobada no seu día pola Xunta da Facultade de Filoloxía. Para superar a materia, é necesario obter unha cualificación igual ou superior a 5 no traballo tutelado. A segunda oportunidade de xullo estará determinada polos mesmos condicionalismos que a de xuño. O alumnado con dificultades para o acompañamento da materia durante a vixencia deste plano de continxencia, quer por motivos de conexión ou de medios, quer por necesidades ou limitacións de calquera outro tipo (cuidado de menores ou maiores dependentes, conciliación, horarios ou espazos restrinxidos, etc.) deberá contactar co profesorado no menor tempo posíbel a fin de que poidan ser arbitradas todas as medidas de flexibilización e adaptación necesarias a cada caso particular. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Mantense a relación fundamental de referencias bibliográficas marcadas na Guía Docente. No entanto, tamén é preciso ponderarmos algunhas alteracións no tocante a outros aspectos da bibliografía: (i) As lecturas poderán ser mudadas por outras accesíbeis na rede ou disponibilizadas en Moodle.(ii) As recomendacións bibliográficas para os traballos tutelados poderán tamén ser mudadas por outras publicacións dispoñíbeis na rede ou en Moodle se o estudantado for incapaz de acceder ás iniciais.(iii) Se houber alumnas ou alumnos con dificultades para se conectaren, estudarase cada caso en particular de maneira a lles proporcionar, a través doutros medios, os materiais necesarios.

Competencias do título

Código	Competencias do título
A1	Coñecemento dos principios básicos, as técnicas fundamentais e algúns resultados destacados da investigación actual en lingüística.
A2	Capacidade para comprender a diversidade teórica e metodolóxica das escolas lingüísticas.
A3	Capacidade para distinguir e aplicar axeitadamente os distintos métodos de investigación en lingüística.
A6	Coñecemento das principais áreas da lingüística aplicada.
A7	Capacidade para aplicar os coñecementos lingüísticos adquiridos aos problemas do mundo profesional (docencia, asesoramento e mediación lingüística, tradución, lexicografía, planificación lingüística...).
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan? a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B6	Capacitación dos estudantes para que adquiran coñecementos lingüísticos especializados e habilidades para analizar criticamente as propostas máis relevantes no ámbito dos estudos lingüísticos.
B7	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permitan aos estudantes acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B8	Capacidade dos estudantes no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos, así como indicar a súa utilidade na práctica profesional e investigadora.
B9	Capacidade dos estudantes para abrir vías de investigación novidosas no ámbito dos estudos lingüísticos, dotándoas de aplicación práctica para a súa transferencia a distintos ámbitos profesionais
B10	Capacidade dos estudantes para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o máster.
C4	Desenvolvemento para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Comprensión da importancia da cultura emprendedora e coñecemento dos medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valoración crítica do coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asunción, como profesional e como cidadán/a, da importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valoración da importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer os conceptos básicos e as metodoloxías asociadas ás distintas ramas da lingüística aplicada.	AI1	BI1	CM4
	AI2	BI2	CM5
	AI3	BI3	CM6
	AI6	BI4	CM7
	AI7	BI5	CM8
		BI6	
		BI7	
		BI9	
		BI10	

Distinguir as principais ramas da lingüística aplicada	AI2	B11	CM6
	AI3	B12	CM8
	AI6	B13	
		B14	
		B15	
Xestionar e comprender as situacións comunicativas específicas: -Aplicacións psicolingüísticas -Aplicacións sociolingüísticas -Interacción comunicativa -Industrias da lingua e tecnoloxía lingüísticas -Didáctica e aprendizaxe de linguas nun contexto multicultural e multilingüe	AI2	B11	CM4
	AI3	B12	CM5
	AI6	B13	CM6
	AI7	B14	CM7
		B15	CM8
		B18	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Conceptos básicos e procedementos na lingüística aplicada	1.1. Contextualización das aplicacións da Lingüística 1.2. Lingüística teórica versus Lingüística aplicada 1.3. O seu raizame na Lingüística e a súa fundamentación
2. Lingüística aplicada: principais ramas	2.1. A Glosodidáctica: os problemas da aprendizaxe de linguas. 2.2. A Traductoloxía: os procesos de transferencia e o concepto de equivalencia comunicativa. 2.3. A Planificación lingüística que integra problemas de adaptación de corpus y de funcións(estatus). 2.4. A Lingüística clínic: patoloxías verbais e disfuncións da comunicación. 2.5. A Lingüística forense que subliña o papel de rasgos lingüísticos particulares nos peritaxes de identificación. As asesorías en comunicación e a mediación comunicativa. 2.6. A Lingüística tecnolóxica (lingüística de corpus, lingüística informática e lingüística computacional) que diseña ferramentas para procesar automaticamente as linguas.
3. Proxeccións de teoría aplicada na aprendizaxe e no ensino de linguas. A Glosodidáctica. Teoría e modelos en tradución.	3.1. A competencia plurilingüe e a competencia pluricultural 3.2. Un novo paradigma no ensino de linguas. Os enfoques plurais 3.3. Propostas didácticas 3.4. Consideracións xerais sobre a tradución. Teorías e modelos en tradución.
4. Aplicacións psicolingüísticas: patoloxías da linguaxe e adquisición da linguaxe	4.1. As aplicacións requeridas nas disfuncións comunicativas 4.2. A Lingüística Clínica
5. Modelos e teorías aplicables en planificación lingüística. Política e planificación lingüísticas.	5.1. Definición de política e planificación lingüísticas 5.2. Os procesos de estandarización lingüística. 5.3. As ideoloxías lingüísticas: lingua e conflito, ecoloxía lingüística, as perspectivas socio-ecolóxica e comunicativa.
6. Aplicacións da Lingüística e novas tecnoloxías. A Lingüística tecnolóxica.	6.1. Lingüística computacional 6.2. Inteligencia artificial 6.3. Síntese e recoñecemento da fala 6.4. Lexicografía. Análise morfolóxico e sintáctico computacionais 6.5. Sistemas dialogados.
7. Aplicacións en asesorías de comunicación e nas peritaxes. A Lingüística forense.	7.1. Teorías discursivas relevantes para a análise das situacións comunicativas. 7.2. Auditoría aplicada á comunicación interna e externa en institucións 7.3. O estudo do conflito comunicativo na relación profesional e na mediación. 7.4. Auditoría comunicativa, e dereitos humanos e sociais. 7.5. Lingüística forense e o seu desenvolvemento actual.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	10	20	30
Traballos tutelados	A1 A2 A6 A7 B2 B3 B4	0	50	50
Lecturas	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B5 B6 B7 B10 C4 C7 C8	0	15	15
Estudo de casos	A7 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C4 C8	20	30	50
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Debates sobre as lecturas obrigatorias.
Traballos tutelados	Traballo académico sobre algún caso concreto relacionado coas disciplinas da materia.
Lecturas	Bibliografía básica sobre os distintos temas da materia, que servirán de base para as discusións dirixidas.
Estudo de casos	Análise na aula de casos empíricos de cada unha das subdisciplinas da Lingüística aplicada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Traballos tutelados	A materia poderá ser adaptada a estudantes con discapacidades e aos que non teñan un nivel de español similar ao nativo

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A7 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C4 C8	Análise de casos diversos de cada un dos ámbitos da disciplina. Realización de exercicios breves.	30
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	Lectura da bibliografía obrigatoria e participación activa no debate na aula.	10
Traballos tutelados	A1 A2 A6 A7 B2 B3 B4	Realización de dous traballos a partir das lecturas obrigatorias e a análise dun caso empírico.	60

Observacións avaliación

? Cualificarase como "non presentado", na primeira oportunidade, a quen non entregue os traballos tutelados.

- O alumnado poderá

optar a un examen (100% da cualificación) ou avaliación continuada: traballos

tutelados: 60%; outras actividades evaluábeis: 25%; e asistencia e

participación nas clases: 15%.

- Estudiantes con

dispensa oficial de asistencia a clase: exame 100% para as dous oportunidades.

- Se valorará tanto o

contido teórico-metodolóxico como o estilo, a capacidade argumentativa e a corrección

idiomática.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Appel, R. y Muysken, P. (1996). Planificación lingüística. En Bilingüismo y contacto de lenguas.. Barcelona: Ariel
- Bastardas Boada, A. (2013). Sociolinguistics: towards a complex, ecological view, en Massip-Bonet, À. y Bastardas-Boada, A. (eds.) Complexity perspectives on language, communication and society. Berlin & Heidelberg: Springer-Verlag
- Blanken, G. et al. (eds.) (1993). Linguistic disorders and pathologies. An international handbook. Berlín: Gruyter
- Byram, M. et al. (2002). Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers. Estrasburgo: Council of Europe (<http://goo.gl/i8XKp>)
- Calvet, Jean Louis y Varela, L. (2000). ¿XXIle siècle: le crépuscule des langues? Critique du discours Politico-Linguistiquement Correct?. . Estudios de Sociolingüística (Universidad de Vigo), (2)
- Calvet, Louis-Jean (2004). Por unha ecología das linguas no mundo. Santiago de Compostela: Laivento.
- Calvet, Louis-Jean (2007). As políticas lingüísticas. São Paulo: Parábola.
- Candelier, Michelier et al. (2008). MAREP (Marco de Referencia para los Enfoques Plurales de las Lenguas y de las Culturas), European Center for Modern Languages.. European Center for Modern Languages.
- Chapelle, Carol (ed.) (2012). The Encyclopedia of Applied Linguistics. London: Wiley & Sons, 10 vols.
- Cooper, Robert L. (1997). La planificación lingüística y el cambio social. Madrid: Cambridge U. P.
- Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. [Hay trad. en español del Inst. Cervantes]. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, David (1980). Patologías del lenguaje. Madrid, Cátedra, 1983.
- Del Valle, José (2005). ¿La lengua, patria común: Política lingüística, política exterior y el post-nacionalismo hispánico?.. <http://miradassobrelalengua.blogia.com/2007/061102-jose-del-valle-la-lengua-patria-comun-politica-li>
- D'Amico, Jack; Müller, Nicole & Ball, Martin (eds.) (2012). The Handbook of Language and Speech Disorders . London: Wiley & Blackwell.
- Diéguez Vide, Faustino & Peña Casanova, Jordi (2012). Cerebro y Lenguaje. Sintomatología neurolingüística. Buenos Aires/Madrid, Médica Panamericana.
- Fernández Pérez, Milagros (2004). ¿Lingüística aplicada?.. http://www.liceus.com/cgi-bin/aco/ling_geral/index.asp.
- Kaplan, Robert (2010). The Oxford Handbook of Applied Linguistics. . Oxford: Oxford University Press.
- Lacorte, Manel (coord.) (2007). Lingüística aplicada del español. Madrid, Arco Libros.
- Lechevrel, Nadège (2010). Les approches écologiques en linguistique. Enquête critique. . Lovain-La-Neuve : Bruylant-Academia, S. A.
- Marcos Marín, Francisco y Sánchez Lobato, Jesús (1991). Lingüística Aplicada. Madrid: Síntesis
- Morales López, Esperanza, Prego Vázquez, Gabriela y Domínguez Seco, Luzia (2006). El conflicto en las empresas desde el Análisis del Discurso. . Universidad de A Coruña, A Coruña.
- Payrató, Luis (1998). ¿La dimensión aplicada?, ¿Lingüística y lingüísticas?, ¿El supermercado lingüístico? y ¿¡Peligro!: lingüistas trabajando?. En De profesión lingüista. Panorama de la lingüística aplicada.. Barcelona: Ariel.
- Rhea, Paul (2007). Language Disorders from Infancy through Adolescence.. St. Louis, Missouri: Elsevier
- Sánchez Lobato, Jesús y Santos Gargallo, Isabel (2005). Vademécum para la formación de profesores. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Madrid, SGEL.
- Simpson, James (ed.) (2011). The Routledge Handbook of Applied Linguistics . London: Routledge.
- Smith, Benita R. & Leinonen, Eeva (1992). Clinical Pragmatics. Unravelling the complexities of communicative failure . London/N. York, Chapman & Hall,
- Stemmer, Brigitte & Whitaker, Harry A. (eds.) (1998). Handbook of Neurolinguistics, . London/New York, Academic Press
- Larsen-Freeman, Diane y Cameron, Lynne (2008). Complex Systems and applied linguistics. Oxford: Oxford U P.
- Plaza Pust, Carolina y Morales López, Esperanza (eds.) (2008). Sign Bilingualism: Language Development, Interaction, and Maintenance in Sign Language Contact Situations.. Ámsterdam: John Benjamins
- Bargiela-Chiappini, Francesca (eds.) (2010). The handbook of business discourse. Edinburg: Edinburg U. P.
- Del Valle, José y Narvaja de Arnoux, Elvira (eds.) (2010). Ideologías lingüísticas y el español en contexto histórico. Monográfico en Spanish in Context, 7/1.
- Galdia, Marcus (2009). Legal linguistics. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Fernández Pérez, M. (1999). El enfoque pragmático en el diseño y proyección de pruebas de evaluación lingüística

en edad infantil. Pragmalingüística, 8/9: 113-122

- Cuetos, F. (ed.) (2012). Neurociencia del lenguaje. Bases neurológicas e implicaciones clínicas. Buenos Aires / Madrid: Médica Panamericana
- Fernández Pérez, M. (2005). ¿Cómo evaluar el lenguaje infantil?, en Serra, E. y Veyrat, M. (eds.) Estudios de lingüística clínica. 4. Problemas de eficacia comunicativa. Descripción, detección, rehabilitación.. Valencia: Univ. València
- Tomasello, M. (2003). Constructing a language. A usage-based theory of language acquisition. Boston: Harvard U. P.
- Lomas, C. (2014). La educación lingüística. Barcelona: Octaedro
- Vilarrubias, M. (2019). Por una ley de lenguas. Bilbao: Deusto
- Morales López, E. (2020). Discursive constructions on Spanish languages: towards overcoming the conflict framework.. Journal of Language and Politics. 19 (2): 311-330.
- Celi Pereira, Regina y Roca, Pilar (2009). Lingüística aplicada. Um caminho con diferentes acessos. Contexto

Bibliografía complementaria	Bargiela-Chiappini, Francesca (eds.) (2009) The handbook of business discourse, Edinburg U. P., Edinburg. Del Valle, José y Narvaja de Arnoux, Elvira (eds.) (2010) Ideoloxías lingüísticas y el español en contexto histórico, Monográfico de la revista Spanish in Context, 7/1. Galdia, Marcus (2009) Legal linguistics, Peter Lang, Frankfurt am Main. Larsen-Freeman, Diane y Cameron, Lynne (2008) Complex Systems and applied linguistics, Oxford U. P., Oxford. Hall, Christopher J.; Smith, Patrick H. & Wicaksono, Rachel (2017). Mapping Applied Linguistics, Routledge. Lopes da Silva, Fábio & Rajagopalan, Kanavillil (org.) (2004). A linguística que nos faz falhar. Investigação crítica. Parábola. Moita Lopes, Luiz Paulo da (org.) (2008). Por uma linguística aplicada indisciplinar, Parábola. Moita Lopes, Luiz Paulo da (org.) (2013). Linguística aplicada na modernidade recente, Parábola. Pennycook, Alastair (2018). Posthumanist Applied Linguistics. Routledge. Schmitt, Norbert & Rodgers, Michael P.H. (ed.) (2020). An Introduction to Applied Linguistics, Arnold. Wei, Li. (ed.) (2014). Applied Linguistics. Londres: Blackwell.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O estudo de casos será unha compoñente fundamental na materia. O traballo tutelado requerirá necesariamente a análise de datos empíricos de calquera dos ámbitos da disciplina.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías